

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa Mbininga

---

TANGAZO LA SERIKALI NA. 406 La Tarehe 06/10/2017

SHERIA YA SERIKALI ZA MITAA (MAMLAKA ZA MIJI)

(SURA 288)

SHERIA NDOGO

Zimetungwa chini ya Kifungu cha 89

**SHERIA NDOGO ZA (AFYA NA USAFI WA MAZINGIRA) ZA HALMASHAURI YA MJI
WA MBINGA ZA MWAKA 2017**

Jina na
mwanzo wa
kuanza
kutumika

1. Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (Afya Na Usafi Wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa Mbininga, 2017 na zitaanza kutumika baada ya kutangazwa kwenye Gazeti la Serikali.

Matumizi

2. Sheria Ndogo hizi zitatumika katika eneo lote lililo chini ya mamlaka ya Halmashauri ya Mji wa Mbininga.

Tafsiri

3. Katika Sheria Ndogo hizi isipokuwa itakapoelezwa vinginevyo-

“Ada ya uzoaji taka”maana yake ni malipo yanayotozwa na Halmashauri kwa ajili ya huduma ya uzoaji taka;

“Afisa mwidhiniwa” maana yake ni Mganga

*Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa
Mbinga*

Tangazo la Serikali Na. 406 (Linaendelea.)

Mkuu wa Mji, Afisa Afya, Daktari wa binadamu, Daktari wa Mifugo, Afisa Mtendaji wa kijiji au kata au Afisa mwingine yejote wa Halmashauri aliyeteuliwa kusimamia utekelezaji wa Sheria Ndogo hizi;

“Afya” maana yake ni hali timilifu ya kimwili,
kiakili na kijamii na sio tu kuwa na ugonjwa
au ulemavu;

“Chakula” maana yake ni ni kitu chochote
kinacholiwa au kunywewa na binadamu
isipokuwa madawa hii ni pamoja na:-
(a) kitu chochote kinachobadili rangi ya
chakula kama binzari n.k
(b) kitu chochote kinachoongeza ladha;
(c) kitu chochote kinachotumika katika
matengenezo ya chakula;

“Chanzo cha maji” maana yake ni mito, bwawa,
lambo, kisima au maji yapatikanayo chini ya
ardhi;

“Choo” maana yake ni choo cha maji (kuvuta) au
cha shimo;

“Halmashauri” maana yake ni Halmashauri ya
Mji wa Mbinga;

“Idhini” maana yake ni kibali cha maandishi
kinachotolewa kwa mkazi yejote wa
Halmashauri anayekusudia kufanya jambo
fulani katika maeneo ya Halmashauri;

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa Mbanga

---

Tangazo la Serikali Na. 406 (Linaendelea.)

“Kaya”maana yake ni familia ya watu akiwemo baba, mama, mtoto au watoto na mtu mwingine yejote anayeishi na familia hiyo, au watu wanaokaa katika nyumba moja na kuishi kama familia au mtu yejote anayeishi peke yake katika chumba au nyumba;

“Kero” maana yake ni kitu chochote ambacho kipo katika hali yoyote au kinatumika au kimewekwa, kimejengwa au ni kichafu kiasi cha kusababisha:-

- (a) harufu mbaya na ya kuudhi;
- (b) hatari kwa viumbe au maisha ya binadamu;
- (c) Kelele za aina yoyote ile kama sauti kubwa ya redio au mziki;
- (d) Magonjwa kwa binadamu, kuhifadhi mbu, inzi, panya na viumbe wenye madhara.

“Maduka” maana yake inajumuisha maduka ya bidhaa za nguo, vyakula, madawa, vifaa vyatya ujenzi na vioski pamoja na maduka mengine yaliyopo katika eneo la Halmashauri ambayo hayakutajwa;

“Majumba ya starehe” maana yake inajumuisha kumbi za dansi, majumba ya kuonesha video na vilabu vyatya starehe;

“Mdudu” maana yake ni mdudu yoyote ambaye anaweza kuharibu vyakula, bidhaa, vinywaji au kuathiri mazingira kiasi cha kusababisha

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa Mbanga

---

Tangazo la Serikali Na. 406 (Linaendelea.)

magonjwa au kudhuru afya ya binadamu au jamii kwa ujumla na ni pamoja na mbu na inzi;

“Mkurugenzi” maana yake ni Mkurugenzi wa Halmashauri ikiwa ni pamoja na Afisa mwingine yejote atakayetekeliza majukumu ya Mkurugenzi;

“Mlipuko wa ugonjwa” maana yake ni maradhi au mlipuko wa maradhi ya aina yoyote ile ambao ni hatari kwa afya ya binadamu au jamii kwa ujumla, unaweza kujitokeza katika eneo lolote na kwa wakati wote;

“Mmiliki” maana yake ni mtu yejote ambaye anamiliki ardhi, sehemu za starehe, nyumba za kulala wageni, nyumba za kuuzia vyakula, kumbi za starehe, mpangaji, wakala wa mpangishaji nyumba au jengo na makazi yoyote katika mtaa au kijiji endapo mazingira husika ni mtaa au kijiji au barabara za mitaani au kijijini;

“Nyumba za vyakula” maana yake ni hoteli, mgahawa, magenge ya chakula na inajumuisha mahali popote panapouzwa matunda, kahawa, maziwa, juisi, chai, soda, chipsi, mishikaki, karanga na vyakula vinavyopikwa au visivyopikwa;

“Pipa la taka” maana yake ni chombo chenye mfuniko cha kuhifadhia takataka kabla hazijatupwa au kuchomwa moto au kufukiwa shimonii;

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa Mbanga

---

Tangazo la Serikali Na. 406 (Linaendelea.)

“Shimo” maana yake ni shimo au ardhi iliyochimbwa kwa ajili ya kumwagia au kutupia uchafu au kupokea na kutia maji machafu;

“Taka” kama ilivyo katika Sheria za usimamizi wa mazingira ya mwaka 2004 maana yake ni kitu chochote kimiminika, kigumu, gesi na mionzi, kinachotoa harufu mbaya au kilichohifadhiwa katika mazingira ya hali ya ujazo, au uozo au hali nyingine yoyote inayosababisha uharibifu wa mazingira amabyo yanajumuisha taka;

“Taka Ngumu” maana yake ni aina zote za taka zinazozalishwa majumbani, kwenye taasisi, maeneo ya biashara na viwandani lakini haihusishi maji taka au taka miminika;

“Uchafu hatari” kama ilivyotafsiriwa katika Sheria ya Usimamizi wa mazingira ya mwaka 2004 maana yake ni kitu chochote kigumu, chenye majimaji, gesi au taka zitokazo viwandani, au mafuta machafu, ambayo yanaleta athari za kikemia kwa binadamu au mazingira;

“Wanyama” maana yake ni ng’ombe, mbuzi, kondoo, nguruwe, punda pamoja na wanyama wengine wafugwao.

Kukusanya na
kuhifadhi taka
majumbani

4. (1) Itakuwa ni wajibu wa mtu ye yeyote anayemiliki nyumba au mpangaji wa nyumba ya kuishi au ya

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa Mbanga

---

Tangazo la Serikali Na. 406 (Linaendelea.)

biashara kuweka chombo cha kuhifadhi taka chenye ukubwa unaotosheleza na kiwe na mfuniko unaofaa na kuhakikisha kwamba kinatumika na kuhakikisha kwa:-

- (a) Kufagia na kuondoa uchafu au malundo ya uchafu na kuweka safi eneo lote la nyumba yake;
  - (b) Kutunza katika hali ya usafi vichochoro vyote vinavyomzunguka;
  - (c) anapanda miti ya kivuli na matunda kwa ajili ya kuboresha mazingira katika eneo lake;
  - (d) anazibua mifereji ya maji machafu inayozunguka au kupita kando ya nyumba yake au eneo lake la mara inapokuwa imeziba.
- (2) Itakuwa ni marufuku kwa mtu yejote kuweka katika chombo cha kuhifadhi taka kitu kinachoweza kuleta madhara kwa binadamu au kusababisha moto au mlipuko.
- (3) Taka zote zilizohifadhiwa majumbani zihifadhiwe ndani ya ua mpaka zitakapochukuliwa au mhusika azipeleke mwenyewe kwenye dampo lilitengwa kwa ajili ya kutupa taka.

Kuhifadhi taka
kwenye magari
ya abiria

5. (1) Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa chombo cha usafiri linalosafirisha abiria katika eneo la Halmashauri kuwa na chombo cha kuhifadhi taka na kuhakikisha kila abiria anatupa taka zake humo.
- (2) Itakuwa ni kosa kwa mmiliki iwapo abiria aliyeko ndani ya chombo cha usafiri wake atatupa kitu chochote barabarani au sehemu yejote katika

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa Mbanga

---

Tangazo la Serikali Na. 406 (Linaendelea.)

eneo la Halmashauri.

Ada ya uzoaji
taka

6. (1) Halmashauri itatoza ada ya uzoaji taka kutoka kwa kila kaya au mwenye jengo la biashara kwa viwango vilivyoainishwa katika jedwali la kwanza la Sheria Ndogo hizi.
(2) Ada ya kila mwezi italicipa kila tarehe 28 ya kila mwezi ndani ya mwezi husika na italicipa kwa Afisa muidhiniwa ambaye atatoa stakabadhi ya malipo yatakayolipa na atajaza katika rejesta ya wazalishaji taka.
(3) Endapo mzalishaji taka atakuwa hajalipa ada ya mwezi kufikia tarehe 5 ya mwezi unaofuata atakuwa ametenda kosa.
(4) Iwapo mzalishaji wa taka atashindwa kulipia gharama ya huduma ya uzoaji taka kwa kipindi cha miezi miwili mfululizo Halmashauri itamchukulia hatua za kisheria ikiwa ni pamoja na kufikishwa mahakamani.

Udhibiti wa
kelele au
mtikisiko

7. Itakuwa ni marufuku kusababisha utoaji wa kelele majumbani, sehemu za burudani au mtikisiko kwenye maeneo ya ujenzi, mitambo, magari pamoja na vipaza sauti kwenye shughuli za viwanda na biashara.

Wajibu wa
kushiriki
shughuli za usafi
wa mazingira

8. (1) Halmashauri imetenga kila siku ya Jumamosi ya mwisho ya kila mwezi kuwa ni siku ya wananchi kushiriki usafi katika maeneo yanayopangwa na Halmashauri.
(2) Itakuwa ni wajibu wa kila mwananchi kuhakikisha anashiriki katika shughuli za usafi

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa Mbanga

---

Tangazo la Serikali Na. 406 (Linaendelea.)

wa mazingira katika siku iliyopangwa na Halmashauri.

- (3) Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa nyumba au kiwanja au eneo lolote ambalo halijaendelezwa kufanya usafi katika eneo hilo mara kwa mara.

Wajibu wa kutumia Vyoo

9. (1) Ni wajibu wa mtu yeyote au mmiliki wa nyumba au mpangaji kuhakikisha kwamba nyumba yake ina choo safi, imara na madhubuti kwa matumizi ya wakazi wa nyumba hiyo na kuhakikisha kinatumika wakati wote.

(a) Choo kinatakiwa kijengwe umbali wa mita sitini (60) kutoka katika kisima au chanzo chochote cha maji kinachotumika kwa matumizi ya nyumbani;

(b) Itakuwa ni wajibu wa kila mtu anayemiliki shule, bweni, kiwanda, mgahawa, hoteli, sehemu za burudani au eneo lolote la umma kuweka vyoo vinavyoridhisha kwa ajili ya matumizi ya wanawake na wanaume na atahakikisha kuwa vyoo hivyo vina mwanga na hewa ya kutosha.

Ujenzi wa vyoo
vya umma

10. (1) Halmashauri inaweza kumruhusu mtu binafsi, vikundi vya watu, kampuni au taasisi kujenga vyoo vya umma (public toilet) katika maeneo ambayo itaona inafaa kufanya hivyo.

- (2) Vyoo hivyo vitamilikiwa na Halmashauri au kwa ubia na mjenzi na vitakuwa ni vya kulipia kwa gharama zitakazoainishwa katika mkataba kati ya

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa Mbanga

---

Tangazo la Serikali Na. 406 (Linaendelea.)

Halmashauri na wakala atakayeteuliwa kusimamia vyoo hivyo.

Ilani ya kujenga
choo

11. (1) Endapo katika ukaguzi wa afya itagundulika kuwa nyumba yoyote haina choo, choo kilichopo kimejaa au hakifai kwa matumizi ya binadamu, Afisa mwidhiniwa atatoa ilani ya siku thelathini kwa mwenye nyumba au mpangaji kumtaka arekebishe hali hiyo.
(2) Halmashauri itakuwa na uwezo wa kufunga choo chochote ambacho kitaonekana kichafu au cha kuhatarisha maisha ya binadamu na hakitarhusiwa kutumika mpaka Halmashauri itakaporidhika na matengenezo yaliyofanyika.
(3) Bila kuathiri masharti ya kifungu kidogo cha (1) cha kifungu cha 11 cha Sheria Ndogo hizi Halmashauri inaweza kuamuru nyumba au jengo hilo lisitumike kwa shughuli za makazi au biashara mpaka mmiliki wake atakapokuwa ametimiza maelekezo aliyopewa.

Ilani ya kuondoa
kero

12. (1) Endapo Afisa Mwidhiniwa atagundua kuwa eneo alilokagua lina kero yoyote atatoa ilani ya siku saba (7) kwa mmiliki wa nyumba, mpangaji, mtumiaji na au mtu yeyote anayehusika akimtaka kuondoa kero hiyo.
(2) Mtu yeyote atakayeshindwa kutekeleza masharti ya ilani aliyopewa ndani ya muda ulioainishwa kwenye ilani atakuwa ametenda kosa.

Utirishaji maji
taka ya
viwandani yenye
harufu na
madhara

13. Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote:-
(1) Kuendesha kiwanda kinachotoa maji taka bila ya kudhibiti yasisababishe madhara kwa watu wengine.

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa Mbanga

---

Tangazo la Serikali Na. 406 (Linaendelea.)

- (2) Kuruhusu maji taka toka viwandani, au eneo lolote kuingia katika vyanzo vya maji safi, maeneo ya wazi au ardhini bila kudhibitiwa.
- (3) Kusababisha harufu yenye madhara inayotokana na shughuli zinazofanyika katika eneo hilo.
- Usafi wa mifereji ya maji ya mvua 14. Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa nyumba kuondoa uchafu kama vile mchanga, majani, nyasi au vitu vinavyofanana na hivyo kwenye mfereji wa maji ya mvua unaozunguka au kupita kando ya nyumba yake au eneo la biashara yake, kiwanja chake na kuhakiksha mfereji huo unakuwa safi siku zote.
- Mimea mirefu kutooteshwa mjini 15. Itakuwa ni marufuku kwa mtu ye yote kupanda au kuotesha mazao au mimea mirefu katika maeneo ya mjini pamoja na maeneo mengine yaliyozuiliwa na Halmashauri.
- Ufugaji mjini 16. Ufugaji unaoruhusiwa ni ufugaji wa ndani ya zizi (zero grazing) kwa kuzingatia idadi ya mifugo inayoruhusiwa kulingana na ukubwa wa eneo au katika maeneo yaliyotengwa kama malisho ya mifugo.
- Wajibu wa wafugaji 17. Ni wajibu wa kila mfugaji kuhakikisha kwamba:-
(a) Mifugo yake haizururi ovyo mitaani, barabarani au kuchungwa katika maeneo yasiyoruhusiwa;
(b) Sehemu anayotumia kufugia inakuwa katika hali ya usafi wakati wote;
(c) Anakusanya uchafu wowote utokanao na

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa Mbanga

---

Tangazo la Serikali Na. 406 (Linaendelea.)

mifugo kama vile kinyesi, manyoya na nyasi au mabaki ya vyakula na kwenda kutupwa kwenye dampo au ghuba au kupelekwa shambani kama mbolea;

- (d) Mifugo yake haiharibu miti, mazao au maua katika bustani za Halmashauri au mali ya mtu mwingine yejote;
- (e) Mifugo yake inapatiwa chanjo kila inapohitajika ili kuzuia magonjwa mbalimbali;
- (f) Kusafirisha mifugo kutoka eneo moja la Halmashauri kwenda eneo jingine kwa kibali maalum cha Halmashauri.

Udhiliti wa mifugo

18. (1) Mkurugenzi atakuwa na uwezo wa kuamuru mifugo ihamishwe ikiwa ufugaji huo unakinzana na masharti ya Sheria Ndogo hizi pamoja na Sheria ya Mipango Miji na kusababisha kero kwa wakazi wa maeneo husika.
- (2) Halmashauri itakamata mfugo au mifugo yoyote itakayoonekana inazurura ovyo katika maeneo ambalo yasiyoruhusiwa kuchungia mifugo.
- (3) Mifugo au mfugo uliokamatwa chini ya kifungu kidogo cha (2) cha kifungu cha 7 cha Sheria Ndogo hizi utalipiwa faini pamoja na gharama za utunzaji.
- (4) Endapo mwenye mfugo au mifugo iliyokamatwa hataonekana ndani ya muda wa siku tatu (3) tangu kukamatwa kwa mfugo au mifugo hiyo Mkurugenzi atauza mfugo au mifugo hiyo kwa njia ya mnada baada ya kupata kibali cha Mahakama.
- (5) Baada ya mauzo Mkurugenzi atakata fedha za faini, gharama za mnada, ulinzi na fedha

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa Mbanga

Tangazo la Serikali Na. 406 (Linaendelea.)

zitakazobaki atapewa mwenye mfugo au mifugo na endapo hataonekana ndani ya siku saba fedha hiso zitaingizwa kwenye vyanzo vya mapato ya Halmashauri.

- (6) Endapo kutatokea kufa kwa mfugo au mifugo Halmashauri haitawajibika na ulipaji wa gharama zozote isipokuwa kama kufa kwa mfugo huo kumesababishwa na uzembe wa Halmashauri.

(7) Mbwa watakaozurura na ambao hawatachanjwa watauwawa kwa kupigwa risasi.

Utengenezaji na
uuzaaji wa
vyakula

19. (1) Itakuwa ni marufuku kwa mtu ye yote kutengeneza kuchoma, kupima, kuchemsha au kuuza chakula cha aina ye yote mahali popote mtaani, uchochoroni, magengeni au kwenye nyumba yoyote mpaka awe ametimiza masharti na kanuni za afya kwa kupata kibali cha Afisa Afya wa Halmashauri.

(2) Itakuwa ni wajibu wa kila mtu anayeendesha biashara ya vyakula vya kupikwa au kukaangwa kuhakikisha kwa vyakula hivyo vinahifadhiwa kwa namna inayozuia nzi, vumbi na wadudu waletao madhara kwa afya kwa binadamu.

- (3) Itakuwa ni marufuku kwa mtu ye yote kuuza vyakula visivyopikwa vikiwa vimewekwa chini, vyakula vyote vitatakiwa kuwa juu ya meza.

Biashara ya
matunda au
miwa

20. (1) Itakuwa ni wajibu wa kila mfanyakishara ya matunda au miwa kuhakikisha ana chombo maalum cha kuhifadhi mabaki ya maganda au matunda.

(2) Ni marufuku kwa mtu yeoyote kufanya biashara ya matunda au miwa katika sehemu zisizoruhusiwa na Hal mashauri

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa Mbanga

---

Tangazo la Serikali Na. 406 (Linaendelea.)

Machinjio na maduka ya nyama	Itakuwa ni wajibu wa kila mamiliki wa duka la kuuzia nyama kuhakikisha kuwa duka lake
	(a) Jengo la kudumu lililosakifiwa kwa marumaru nyeupe;
	(b) Lina maji safi, magogo na misumeno ya kukatia nyama;
	(c) Lina kabati ya vioo na jokofu la kuhifadhia nyama na sehemu ya mizani;
	(d) Kuna pipa la kuhifadhia takataka;
	(e) Muuzaji ana vazi jeupe pamoja na apron nyeupe;
	(f) Muuzaji anapima afya kila baada ya miezi sita.
Kuuza na kuchinja nyama mahali pasiporhusiwa	(2) Itakuwa ni marufuku kwa mtu ye yote kuchinja au kuuza nyama ya aina yoyote au kuwa na duka la nyama katika maeneo yasiyoruhusiwa na Halmashauri.
Uzuiaji wa shughuli wakati wa magonjwa ya mlipuko	(2) (1) Afisa muidhiniwa anaweza kutoa amri ya kuzuia shughuli kama vile utengenezaji wa vyakula, pombe, mujumuiko, sherehe na mikusanyiko yoyote ile kwa kutangaza kwa njia ya kipaza sauti, maandishi au kupitia vyombo vy a habari endapo atakuwa na sababu ya kuamini kwamba shughuli hiyo inaweza kusababisha kuenea kwa magonjwa ya mlipuko na kuleta athari kwa maisha ya binadamu.
Ukamataji wa vyombo viliviyotumika kuhifadhia chakula	(2) Vyakula, vyombo na vifaa vingine vyovyote vitakavyokamatwa baada ya kutolewa amri ya kuzuia kufanyika kwa shughuli hiyo ambavyo vitakuwa vimetumika kutunzia, kubebrea,

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa Mbanga

---

Tangazo la Serikali Na. 406 (Linaendelea.)

kuhifadhia na kusafirishia vitaharibiwa na Halmashauri haitatusika na gharama zozote zitakazotokea wakati wa utekelezaji wa amri hiyo.

- (3) Mtu yejote atakayekataa kutii amri iliyotolewa atakuwa ametenda kosa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi.

Wajibu wa
Halmashauri

23. (1) Halmashauri itatenga maeneo maalum kwa ajili ya kutupa takataka itakayojulikana kama dampo au ghuba na kutoa huduma ya uzoaji taka kwa malipo kutoka kwa wazalishaji.

- (2) Halmashauri itakuwa na jukumu la kuhamasisha uundaji wa vikundi vya kijamii (CBOs) na kuvitambua ili kuviwezesha kufanya shughuli za udhibiti wa taka ngumu pamja na usafi wa mazingira katika mitaa baada ya kuingia mkataba na Halmashauri.

- (3) Kumchukulia hatua za kiSheria mkazi yejote atakayekataa kutekeleza maagizo ya Halmashauri chini ya Sheria Ndogo hizi.

Ada ya ukaguzi
wa afya

24. Halmashauri itatoza ada ya ukaguzi wa afya ambayo italipwa kwa mwaka kabla ya mwombaji kupewa leseni ya biashara kwa viwango vitakavyoainishwa katika jedwali la pili la Sheria Ndogo hizi.

Uwezo wa Afisa
Mwidhiniwa

25. (1) Afisa mwidhiniwa atakuwa na uwezo wa kukagua usafi katika eneo lolote la Halmashauri.
- (2) Afisa mwidhiniwa atakuwa na uwezo wa kutoa adhabu ya papo kwa papo kwa kiasi kisichozidi shilingi elfu hamsini kwa mtu yejote atakayekutwa amechafua mazingira kwa kutupa

*Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa
Mbinga*

Tangazo la Serikali Na. 406 (Linaendelea.)

takataka mahali popote pasiporuhusiwa.

Makosa   26.   Itakuwa ni kosa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi endapo mtu ye yote:-

- (1) Atamzuia au kujaribu kumzuia afisa mwidhiniwa asitekeleze wajibu wake chini ya Sheria Ndogo hizi.
- (2) Atashindwa, atadharau , atakwepa au atakataa kulipa Ada au kutekeleza agizo lolote alilopewa na Halmashuri kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi.
- (3) Atamshawishi mtu au kundi la watu kukataaa au kukwepa kulipa Ada.
- (4) Atamwaga takataka katika mtaa, mtaro wa maji ya mvua, uchochoroni au mahali popote hadharani au katika eneo lolote la wazi bila idhini ya Halmashauri.
- (5) Atatiririsha maji machafu barabarani au katika eneo la nyumba ya jirani.
- (6) Ataosha magari, kufua, kunywesha mifugo na kukoroga dawa za mimea ndani ya mito, mabwawa, lambo au ndani ya chanzo cha maji au kisima kinachotumika kwa matumizi ya binadamu.
- (7) Atafanya matengenezo ya magari, pikipiki na mitambo, kuendesha shughuli za viwanda katika maeneo ya wazi, makazi, barabarani, uchochoroni au katika maeneo yasiyotengwa kwa shughuli

*Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa
Mbinga*

Tangazo la Serikali Na. 406 (Linaendelea.)

hizo bila kuzingatia taratibu za mipango miji.

- (8) Ataenda haja Ndogo au kubwa hovyo barabarani, uchochoroni au mahali popote ambapo siyo chooni.
- (9) Atakataa kufanya usafi siku iliyopangwa na Halamshauri.

Adhabu	27.	Mtu yoyote atakayekwenda kwenda kinyume na masharti ya Sheria Ndogo hizi atakuwa ametenda kosa na akipatikana na hatia atatozwa faini isiyozidi shilingi elfu hamsini (50,000/=) au kifungo kisichozidi miezi kumi na mbili au vyote kwa pamoja.
Kufifilisha kosa	28.	Mkurugenzi atakuwa na uwezo wa kufifilisha kosa kwa kumtoza faini mtu yoyote aliyetenda kosa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi kiasi kisichozidi shilingi elfu thelathini (30,000/=) iwapo mkosaji atakili kosa kwa hiari na kuwa tayari kujaza fomu maalum iliyoambatishwa kwenye Jedwali la Tatu la Sheria Ndogo hizi.

*Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa
Mbinga*

Tangazo la Serikali Na. 406 (Linaendelea.)

_____

JEDWALI LA KWANZA

_____

Chini ya kifungu cha 6(1)

_____

ADA YA UZOAJI TAKA KATIKA MAJENGO

Na.	Eneo	Ada kwa mwezi
1.	Kaya moja	1,000/=
2.	Maduka la rejareja	5,000/=
3.	Mashine ya kukamua mafuta ya alizeti	5,000/=
4	Maduka la jumla	10,000/=
5	Migahawa(Restaurant)	5,000/=
6	Mashine za kukoboa/kusaga	10,000/=
7	Vilabu vya pombe za kienyeji, baa, grocery,	4,000/=
8	Mama lishe/Baba lishe, Nyama choma/chipsi inayojitegemea	2000/=
9	Viwanda vya uselemala na mashine za mbao	10,000/=
10	Bucha(Maduka ya Nyama, samaki)	5,000/=
11	Nyumba za kulala wageni	4,000/=
12	Saluni (Ususi/Vinyozi)	3,000/=
13	Gereji	10,000/=
14	Godown (Ghala)	7,000/=
15	Kituo cha kuuza mafuta(Filling station)	10,000/=
16	Ofisi za Taasisi mbalimbali	5,000/=

Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa Mbanga

---

Tangazo la Serikali Na. 406 (Linaendelea.)

17	Hoteli	10,000/=
18	Stoo za mkaa	5,000/=
19	Mafundi kushona nguo	3,000/=
20	Mafundi vyuma(wahunzi)	5,000/=
21	Kumbi za starehe,sinema	5,000/=
22	Majengo ya kuoshea magari/pikipiki	5,000/=
23	Zahanati/kituo cha afya au hospitali	20,000/=
24	Majengo mengine yasiyotajwa	20,000/=

_____

JEDWALI LA PILI

_____

Chini ya kifungu cha 24

_____

ADA YA UKAGUZI WA AFYA

Na	Aina ya biashara	Ada kwa mwaka
1	Baa na maduka ya vinywaji (groceries)	5,000/=
2	Migahawa na mama lishe	2,500/=
3	Nyumba za wageni(Guest House) na hoteli	10,000/=
4	Kumbi za starehe au mikutano	10,000/=
5	Majengo mengine ya biashara	5,000/=

Sheria Ndogo za (Afya na Usafî wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa Mbininga

---

Tangazo la Serikali Na. 406 (Linaendelea.)

JEDWALI LA TATU

Chini ya kifungu cha 11

ILANI YA KUJENGA CHOO

Ilani hii imetolewa kwa mujibu wa kifungu cha 11 cha Sheria Ndogo za (Afya na Usafî wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa Mbininga za mwaka 2017.

SEHEMU YA I

Ndugu.....wa Mtaa/Kijiji.....Kaya
ya.....Unaarifiwa kwamba katika ukaguzi uliofanyika
Tarehe.....Mwezi.....Mwaka.....katika nyumba yako ya
biashara/kuishi/kutolea Huduma*/Namba iliyopo eneo la .....katika
kitongoji/Mtaa*.....Kijiji cha.....Kata ya.....

Imekuwa haina choo/choo kimejaa/kimeharibiwa*, hivyo unaamriwa kutekeleza mambo yafuatayo:

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....

SEHEMU YA II

Unapewa muda wa siku thelathini (30) tu tangu siku ya kupokea ilani hii kutekeleza maelekezo yote yaliyoelezwa katika sehemu ya I ya ilani hii.

SEHEMU YA III

Ukaguzi wa kuthibitisha utekelezaji wa maelekezo uliyopewa utafanyika tarehe.....endapo utashindwa kutekeleza maelekezo ndani ya muda uliopewa Halmashauri itachukua hatua kali za kisheria bila kukupa taarifa nyingine.

.....

*Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa
Mbinga*

Tangazo la Serikali Na. 406 (Linaendelea.)

Afisa Mwidhiniwa

IMETOLEWA NA :

Jina.....
Saini.....
Wadhifa.....
Tarehe.....

*Futa lisilohusika

IMEPOKELEWA NA :

Jina.....
Saini.....
Wadhifa.....
Tarehe.....

SEHEMU D

Chini ya kifungu cha12

ILANI YA KUONDOA KERO

Ilani hii imetolewa kwa mujibu wa kifungu cha 12 cha Sheria Ndogo za (Kuimarisha Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa Mbinga za mwaka 2016.

SEHEMU YA I

Ndugu.....wa Mtaa/Kijiji*.....Kata
ya.....Unaarifiwa kwamba katika ukaguzi uliofanyika
Tarehe.....Mwezi.....Mwaka.....katika nyumba yako ya
biashara/kuishi/kutolea Huduma/kiwanja*/iliyopo eneo la .....

Kumekutwa machukizo/kerou/uchafu*, kama ifuatavyo:

1. ....
2. ....
3. ....

*Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa
Mbinga*

Tangazo la Serikali Na. 406 (Linaendelea.)

SEHEMU YA II

Kwa ilani hii unaamriwa kurekebisha/kuondoa/kusafisha* kwa:

1. ....
2. ....
3. ....

SEHEMU YA III

Unapewa muda wa siku saba (7) tangu siku ya kupokea ilani hii, unatakiwa kutekeleza yote yaliyoelezwa katika sehemu ya II ya Ilani hii, kushindwa kwako kutekeleza ndani ya muda uliopewa Halmashauri italazimika kukuchukulia hatua kali za kisheria bila kukupa taarifa nydingine.

.....

Afisa Mwidhiniwa

IMETOLEWA NA :

Jina.....
Saini.....
Wadhifa.....
Tarehe.....

IMEPOKELEWA NA :

Jina.....
Saini.....
Wadhifa.....
Tarehe.....

*Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa
Mbinga*

Tangazo la Serikali Na. 406 (Linaendelea.)

JEDWALI LA NNE

KUFIFILISHA KOSA

(Limetungwa chini ya kifungu cha 28)

Mimi.....nakiri kwa hiari yangu mwenyewe mbele
ya.....ambaye ni Mkurugenzi wa Halmashauri ya Mji wa
Mbinga kwamba mnamo tarehe.....ya mwezi.....mwaka .....nilitenda kosa la
kukiuka masharti ya kifungu cha .....cha Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa
Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa Mbinga za mwaka 2017.

Kwa mamlaka aliyopewa Mkurugenzi wa Halmashauri niko tayari kulipa kiasi cha Ushuru
ninachodaiwa pamoja na faini.

NATHIBITISHA KWAMBA MAELEZO HAPO JUU NI YA KWELI NA NIMEYATOA KWA
HIARI YANGU KADRI YA UFAHAMU WANGU

Leo tarehe.....ya mwezi.....Mwaka.....

Jina.....

Saini.....

Mbele ya:

Jina.....

Cheo.....

Saini.....

*Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa
Mbinga*

Tangazo la Serikali Na. 406 (Linaendelea.)

Lakiri ya Halmashauri ya Mji Mbinga imebandikwa katika Sheria Ndogo hizi kufuatia azimio lililopitishwa kwenye Mkutano wa Halmashauri uliofanyika mnamo tarehe 9 ya mwezi Februari mwaka 2017 mbele ya:-

ROBERT KADASO MAGENI,
*Mkurugenzi wa Mji
Halmashauri ya Mbinga*

NDUNGURU EGNO KIPWELE,
*Mwenyekiti wa Halmashauri
Mji wa mbinga*

NAKUBALI,

Dodoma,
August, 2017

GEORGE B. SIMBACHAWENE (MB.),
Waziri wa Nchi - OR - Tamisemi